

Stichting Neutraal Onderwijs Wilhelmina

**Schoolplan
2019-2023**

meerjarig strategisch beleid

Colofon

Schoolgegevens:	Wilhelminaschool (Primair Onderwijs)	
Adres :	Bachlaan 9 5707 RM HELMOND	
Contact school:	Tel. 0492 – 590175 Fax 0492 – 590174 E-mail: info@wilhelminaschool.nl Website: www.wilhelminaschool.nl	
Brinnummer:	04QP	
Denominatie:	Bijzonder Neutraal	
Directie:		
Directeur	Bart van der Meijs	06 - 55178700
Bouwcoördinatoren:		
Onderbouw (OB) 1 t/m 2	Rob Meeusen	0492 - 590175
Middenbouw(MB)3 t/m 5	Colette Cuppers	0492 - 590175
Bovenbouw (BB) 6 t/m 8	Dominique op het Veld	0492 - 590175
Adres bevoegd gezag:	Bachlaan 9, 5707 RM HELMOND	
Contactpersonen:	Stan van de Laar, voorzitter bestuur	06 - 30372997
	Nienke Scharroo, secretaris bestuur	06 - 13512257
	Bart van der Meijs, directeur	0492 - 590175 / 06 - 55178700

Inhoudsopgave

	pagina
Voorwoord	4
1. De school en haar omgeving Wie zijn wij? Korte biografie	5
2. Uitgangspunten schoolbestuur • strategisch beleid • op alle lagen dezelfde acties	5
3. Ons schoolconcept Missie, visie, kernwaarden/kernwoorden van onze school	5
4. Wettelijke opdrachten • Kwaliteit en kwaliteitsbewaking • De inhoud van ons onderwijs (overzicht van de methodes) • Onze context - onze accenten - onze aanpak	8 8 11 12
5. Analyse van de kwaliteit van de school • IJkpunten: leerkrachtvaardigheden, leiderschap, betrokkenheid gezamenlijkheid, respect en innovatie	14
6. Lange termijn ontwikkelingen • Activiteitenplan (PDCA) 2019-2023: stand oktober 2019 • Activiteitenplan (PDCA) 2019-2020: stand oktober 2019 <i>Overzicht van documenten:</i> • Gerelateerde documenten school	18 21 25
7. Vaststelling document	26
8. Bijlagen tevredenheidspelling leerlingen 2019	27

Voorwoord

Voor u ligt het schoolplan 2019-2023 van basisschool Wilhelmina. Een nieuwe periode, waarin we bepaalde ontwikkeling(en) willen continueren en borgen vanuit schoolplan 2015-2019. En uiteraard nieuwe ontwikkelingen met een open oog, oor en geest zullen benaderen en indien passend bij onze missie en visie mogelijk invoeren en/of aanpassen m.b.t. ons huidige aanbod.

Vanuit die missie en visie, waarbij allereerst het welbevinden van kinderen én vervolgens uiteraard dat van het personeel voorop staat, hebben we in de jaren 2011-2015 geconstateerd dat we langzamerhand enigszins uit onze koers waren geraakt. De werkdruk voor kinderen en personeel was en is – onder invloed van diverse factoren – langzamerhand flink opgelopen, waardoor het welbevinden c.q. het plezierig leren steeds iets meer onder druk kwam te staan.

Een duidelijke reden en drijfveer om in de jaren 2015-2019 én 2019-2023 nog nadrukkelijker vanuit onze missie en visie weloverwogen keuzes te maken v.w.b. ons aanbod en onderwijs. Immers, het onderwijs is – naar onze mening – sterk gebaat bij kinderen, die zich betrokken en met plezier ontwikkelen én daaraan gekoppeld leerkrachten, die hen daar ook met plezier bij ondersteunen.

Derhalve blijven we investeren in de ontwikkeling van ons personeel en blijven we veel aandacht besteden aan zowel hun pedagogische als didactische leerkrachtvaardigheden. Verder blijven we met een kritische blik naar ons totale aanbod kijken om deze passend te houden en/of te maken. Passend in deze tijd, passend bij onze missie en visie en passend naar behoefte van de leerlingen, waardoor zij zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen, uiteraard vanuit welbevinden. Een aanbod, waarbij wij in toenemende mate de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de kinderen bij en over hun eigen leerproces willen optimaliseren.

Wij maken gebruik van methode(on)afhankelijke toetsen (CITO LOVS en DIA eindtoets) en observaties om de kwaliteit van ons onderwijs te meten en indien nodig aan te passen, waarbij we willen voorkomen dat resultaten leiden tot frustratie van kind(eren) en/of leerkracht(en).

We hebben erg veel vertrouwen in onze leerkrachten en in de door ons geselecteerde methoden om onze lesstof aan te bieden. Daarbij is en blijft van belang dat onze leerkrachten – uiteraard na weloverwogen overleg met elkaar – leidend zijn in het aanbod waaraan onze leerlingen op dat moment behoefte hebben.

Dit alles maakt dat we meer de focus op het op maat leren en lesgeven willen leggen, meer ruimte willen bieden aan creatief leren en lesgeven. Hierbij hebben een duidelijke rol: het zichzelf mogen en kunnen zijn, het leren presenteren, het leren gezellig samen (buiten) te spelen met respect voor elkaar en de natuur in onze geweldige buitenomgeving en door middel van culturele en muzikale vorming.

Bovenstaand natuurlijk binnen de grenzen van de mogelijkheden bij het werken met groepen kinderen van gemiddeld 28 leerlingen.

Om dit te bewerkstelligen zijn vertrouwen in elkaar en samenwerken van doorslaggevend belang. Allereerst vertrouwen in jezelf en vervolgens vertrouwen in elkaar (kind, ouders, collega's en school).

Bovendien zal de komende jaren – na veel voorbereidende activiteiten – vorm gegeven gaan worden aan het tot stand komen van een Kind Centrum (KC Wilhelmina), waarbij wij gezamenlijk met de kinderopvangorganisatie Korein op ons terrein de opvang willen verzorgen voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Gezamenlijk wil hierbij zeggen, dat we zoveel mogelijk met één team – opvang en school – hieraan gestalte willen gaan geven.

Met onze missie, visie en kernwaarden als duidelijke onderleggers gaan we wederom vol vertrouwen de komende periode in, waarbij dit meerjarig schoolplan ons helpt om de Wilhelminakoers te blijven varen én waar nodig aan te passen.

Bart van der Meijs, directeur Wilhelminaschool

1. De school en haar omgeving

De Wilhelminaschool ligt in de wijk "De Zwanenbeemd" van Helmond. De Zwanenbeemd e.o. blijft een kinderrijke buurt, waar nog steeds voldoende doorstroom plaatsvindt. Van oudsher – 1868 – heeft de school een bijzondere plaats ingenomen in Helmond, wat betekent dat we in 2018 ons 150 jarig bestaan hebben gevierd.

Destijds is de school gestart vanuit initiatieven van de industrie om buiten het nagenoeg uitsluitend voorkomend katholiek onderwijs ook neutraal onderwijs aan te kunnen bieden aan de kinderen van de werknemers. Vanwege die aparte positie heeft de school jarenlang niet alleen een wijkfunctie, maar veel meer ook een stad- en streekfunctie gehad.

Nog steeds trekt de school relatief veel kinderen van buiten de wijk, waardoor het leerlingenaantal zich redelijk stabiliseert, zo rond de 440 verdeeld over 17 groepen.

Sinds 1960 is de school gehuisvest op het huidige terrein aan de Bachlaan. De school is destijds gebouwd in boerderijstijl, langgerekte laagbouw met twee poten (5 en 3 lokalen). In de loop der jaren is de school langzamerhand uitgegroeid tot een prachtig gelegen deels nieuw, deels opgeknapt gebouw, bestaande uit 19 groepslokalen, 1 speelzaal voor de kleuters en een eigen gymzaal.

De algemene grondslag van de school

De Wilhelminaschool is een school gebaseerd op bijzondere en neutrale grondslag;

- Onze school heet vanuit de historie een bijzondere school, want de school wordt bestuurd door een eigenstandig bestuur (= bijzonder onderwijs).
- Ons onderwijs is gebaseerd op onze eigen gemeenschappelijke visie (= neutraal).
- De school staat open en is toegankelijk voor iedereen, waarbij de school uitgaat van respect voor ieders culturele en/of levensbeschouwelijke achtergrond (= neutraal).

2. Uitgangspunten schoolbestuur

- De Wilhelminaschool is een éénpitter en werkt met een bestuur (vrijwilligers) op afstand en een aparte Raad van Toezicht. De directeur van de school is adviseur van het bestuur.
- Vanwege het éénpitterschap is het schoolplan tevens het strategisch beleidsplan.
- Het bestuur werkt volgens de "Code Goed Bestuur".
- Het bestuur is voorwaardenscheppend, wat wil zeggen dat het bevoegd gezag zorgdraagt voor voorwaarden om voldoende en kwalitatief goed neutraal onderwijs te kunnen bieden.
- Het bestuur bewaakt en monitort de kwaliteit d.m.v. de managementrapportages van de directeur en de geplande bestuursvergaderingen, waarbij de directeur als adviseur aanwezig is.
- De Raad van Toezicht controleert op grote lijnen of het bestuur "in control" is.
- In 2020-2021 wordt dit bestuursmodel – met behulp van een externe deskundige – geëvalueerd en indien nodig aangepast van een "Two Tier naar One Tier" model. Hierbij zal er gewerkt gaan worden met een directeur-bestuurder als uitvoerend bestuur en een bestuur als toezichthoudend bestuur.

3. Ons schoolconcept

Onze missie: "daar staan wij voor".

"NATUURLIJK PLEZIERIG SAMEN VOORUIT"

Onze visie: "daar gaan wij voor".

Onze visie op onderwijs – voortkomend uit onze missie – is als volgt:

"Bij het plezierig leren op de Wilhelminaschool staat het welbevinden van ieder kind centraal, waarbij de jaargroep de veilige basis vormt. Om dit te bereiken scheppen wij een kindvriendelijke en uitdagende leeromgeving en een natuurlijke speelomgeving. Binnen de mogelijkheden van de jaargroep dragen de leerkrachten zorg voor een hanteerbaar ontwikkelings- en leerproces van de individuele kinderen. Het belangrijkste doel in dat proces is dat de kinderen gezamenlijk én individueel vertrouwen opbouwen om zich te kunnen ontplooien én hun weg te kunnen vinden – ook na onze school – in de maatschappij. Daarbij gaan wij met elkaar uit van een sfeer van: samen leren en vieren, veilig zijn en voelen, respect hebben voor elkaar, positief benaderen, gezamenlijk dragen van verantwoordelijkheid en open communicatie."

Voor de RvT, het Bestuur, de MR, het Team, de ouders en de kinderen gelden hierbij de volgende kernwaarden: **betrokkenheid, respect, gezamenlijkheid en eigentijds**.

- **Betrokkenheid:** Betrokkenheid van ieder vormt de basis voor een goed schoolklimaat c.q. het welbevinden. Betrokkenheid zien we op school vooral aan de mate waarin men zich verbonden voelt met en verantwoordelijk voelt voor de ander en de verbondenheid met de eigen én de gemeenschappelijke taken en ontwikkeling (concreet = interesse in ieder kind en elkaar)
- **Respect:** Respect voor elkaar zien we terug in het gedrag, waarin men laat zien de ander en de omgeving als waardevol te beschouwen – ongeacht de verschillen. Hierdoor voelt iedereen zich veilig om op basis van gelijkwaardigheid zijn/haar eigenheid te kunnen en mogen behouden. Men houdt dus rekening met elkaar en dat is bij de sfeer, het werken en het samenwerken bij ons op school een voorwaarde (concreet = o.a. ook respect voor de natuur).
- **Gezamenlijkheid:** Gezamenlijkheid zie je in ons streven naar een WIJ-gevoel. Het samen zorgen voor veiligheid, plezierig leren en opbrengsten. Alle betrokkenen streven ernaar samen optimaal te kunnen functioneren, zodat niemand het gevoel krijgt er alléén voor te staan (concreet = o.a. kringgesprekken, Jaarsluiting e.a. vieringen, samenwerkend leren, schoolreizen/kampen en ons KC).
- **Eigentijds:** Eigentijds, omdat we in willen spelen op de (snel veranderende) maatschappij, daar waar mogelijk. Hierbij stimuleren we elkaar én de kinderen om mee te denken, met ideeën te komen en creatief te denken om te kunnen anticiperen op veranderingen en op hun toekomst. Naast de ontwikkeling van het leren speelt de ontwikkeling als mens hierbij bij ons aanbod en met name ICT een grote rol.
- **Voorwaarde = Communicatie:** Duidelijke, eerlijke, open en positief kritische communicatie tussen alle betrokkenen is bij dit alles uiteraard een voorwaarde.

Met deze kernwaarden zijn wij – team Wilhelminaschool – gekomen tot de volgende essentiële zaken:

Onderwijs

Wij vinden belangrijk:

"Elk kind te zien en hen het gevoel "gezien te zijn" ook te geven. Alle kinderen de ruimte te geven om zich breed te ontwikkelen en hun talenten op diverse gebieden te laten ontdekken. Een ontwikkeling als leerling en mens, binnen toelaatbare grenzen van de groep. Hun ontwikkeling is daarbij ons primaire doel, met ieders welbevinden als startpunt. Vervolgens willen wij met ons aanbod waar mogelijk aansluiten bij de belevingswereld en de mogelijkheden van het kind. Wij vinden het van belang om hen vaardigheden aan te reiken, waardoor zij de toekomst betrokken en met zelfvertrouwen tegemoet kunnen treden."

Uitgangspunten hierbij:

"Een goede band met ieder kind opbouwen is de basis, waarbij het serieus nemen en het op de hoogte zijn van hun persoonlijke situatie noodzakelijk is. Om hun betrokkenheid te optimaliseren, stimuleren wij hun motivatie o.a. door aan te sluiten bij hun beleavingswereld. Voorwaarden daarbij zijn een goede samenwerking en communicatie met hun ouders. Wij werken vanuit homogene jaargroepen, waarbij goed klassenmanagement en een goede professionele cultuur zorgdragen voor kwaliteit en continuïteit."

Wij geloven in:

"Wij geloven dat elk kind zijn eigen ontwikkelingstempo en talenten heeft en dat maakt elk kind uniek. We willen alle kinderen een fijne tijd bieden op school, waar ze met voldoening op terug kunnen kijken. Dit kunnen we realiseren door te werken vanuit de kansen, die elk kind in zich heeft en door kinderen (mede)verantwoordelijk te maken voor hun ontwikkeling. Kinderen groeien op in een (snel) veranderende maatschappij. We geloven dat we kinderen daar op kunnen voorbereiden door het bieden van eigentijds onderwijs en ze te leren creatief te denken en zich creatief te uiten."

Relatie met ouders**Wij vinden belangrijk:**

"Ouders zijn de eerst verantwoordelijken voor hun kind(eren). Met wederzijds respect, vertrouwen en openheid naar elkaar, dragen wij gezamenlijk met de ouders de verantwoordelijkheid voor een goede ontwikkeling van hun kind(eren). Daarom is het van groot belang dat duidelijk en open gecommuniceerd wordt over de kinderen en hun ontwikkeling. En tevens, dat duidelijk is naar elkaar toe wat wij van hen én zij van ons wel/niet kunnen en mogen verwachten. Ouderbetrokkenheid c.q. ouderhulp is bij ons onlosmakelijk verbonden aan de school."

Uitgangspunten hierbij:

"Ons team (MT-OP-OOP) beschikt over de nodige communicatieve vaardigheden om een goed contact en korte lijntjes met de ouders te bewerkstelligen. Wij geven dus zelf het goede voorbeeld. Open deuren politiek is daarbij voorwaarde, mede omdat de input van de ouders gewaardeerd wordt m.n. hoe de ouders hun kind zien."

Wij geloven in:

"Een grote betrokkenheid van ouders draagt bij aan een goede ontwikkeling van de kinderen, mede omdat zij aldus ervaren dat ouders en school op één lijn zitten. Elkaars standpunten weten én respecteren leidt tot de goede acties en besluiten. Om de betrokkenheid en de korte lijntjes met de ouders in stand te houden, maken wij gebruik van de hedendaagse communicatiemiddelen. De inbreng van ouders biedt kansen voor ons aanbod aan de kinderen."

Professionele cultuur:**Een professioneel Wilhelminateam:**

"Ons team gaat gezamenlijk voor het doel om onze visie in ons onderwijs gestalte te geven, waarbij ieder teamlid zijn/haar eigen verantwoordelijkheid neemt. We maken daarbij gebruik van elkaars kwaliteiten en accepteren c.q. respecteren onderlinge verschillen binnen toelaatbare grenzen. We streven naar een diversiteit van expertises, leeftijd, verhouding man/vrouw en persoonlijkheden. Om ons team professioneel, prettig en betrokken te laten functioneren gaan wij uit van vertrouwen in elkaar. Bovendien zijn open communicatie, juiste feedback en gezelligheid van groot belang. Tevens dient het MT van ons team – vanuit een helikopterview – het geheel te stimuleren, te begeleiden, te sturen en te borgen."

De Wilhelminaschool; oog voor elk kind

- Kinderen vormen bij ons uiteraard het middelpunt, waarbij hun welbevinden voorop staat. Onze school kenmerkt zich door een warme, huiselijke sfeer waarin we ernaar streven dat kinderen en ouders dichtbij het team staan. Het team is zichtbaar en toegankelijk, zowel voor kinderen als voor ouders.
- Bij ons werkt een enthousiast team dat zich vol overgave inzet. Het onderwijs is ons vak. Onze aanpak en methodes zijn voornamelijk planmatig. Daarmee willen we – binnen de grenzen van de mogelijkheden in een groep – het beste uit de mogelijkheden van de kinderen halen. Door middel van tussentijdse toetsen, de analyse en de hieraan gebonden conclusies en acties volgen we de kinderen in hun ontwikkeling. De accenten liggen – naast de sociaal-emotionele ontwikkeling – op onze school heel bewust op de vakken lezen, taal en rekenen. Een goede

beheersing van deze vakken vormt een stevige basis voor een verdere succesvolle ontwikkeling.

- Vanuit de kernwaarde "gezamenlijkheid" werken wij met een systeem van twee evenwichtige parallelle groepen per jaar, waar allereerst binnen de groep de focus ligt op het plezierig samen leren. Vervolgens hebben we zoveel mogelijk oog voor elk kind binnen die groep. We besteden veel aandacht aan de persoonlijke groei van kinderen. Een goed, veilig pedagogisch klimaat en een gezellige sfeer zijn hiertoe basisvoorwaarden.
- Ondersteuning op maat is daarbij belangrijk. We geven binnen de groep gepaste aandacht op elk niveau, waarbij ook duidelijk aangegeven wordt aan de ouders wat onze mogelijkheden wel én zeker ook niet zijn. We hebben geschoolde leerkrachten, die kinderen op allerlei gebied ondersteuning geven, bij voorkeur in groepjes:
 - Tijdens de Frisse Start tijd (herhalen, verbeteren en verdiepen) werkt de leerkracht in alle groepen in deze tijd met kleine groepen kinderen aan de reguliere leerstof. De leerkracht biedt dan ondersteuning op de gebieden rekenen en/of spelling en/of woordenschat en/of lezen en/of sociaal-emotioneel.
 - Ook werken we met een extra verrijkt aanbod voor leerlingen die daaraan toe zijn (o.a. Levelwerk). Tevens beschikken wij over een deskundige leerkracht, die 1 dag in de week werkt met een aantal van deze kinderen, die op een andere manier leren.
 - De extra ondersteuning wordt onder begeleiding van de Intern Begeleiders in een afgesproken cyclus geëvalueerd en geanalyseerd. Vanuit deze analyse worden de nodige aanpassingen doorgevoerd voor de volgende ondersteuningsperiode.
 - Naast de aantallen per groep worden de groepen ook gewogen op basis van de stappen van zorg. Weegt een groep meer dan 33, dan krijgt die groep per week structureel tijd voor extra ondersteuning.

Alles tezamen vormt dit een goede aanpak en werkwijze om alle leerlingen zoveel mogelijk – binnen de grenzen van de groep - in hun ontwikkeling "op maat" te kunnen bedienen. Hierbij vraagt Passend Onderwijs van ons om te blijven volgen of onze aanpak tegemoet blijft komen aan de onderwijsbehoeften van de kinderen.

Ambities

1. We hebben als school een hoge ambitie als het gaat om het realiseren van een sterk sociaal klimaat. We zijn erg betrokken bij de leerlingen. Het welbevinden staat voorop, met name voor kinderen, die kwetsbaar zijn.
2. Ook op het gebied van de cognitieve opbrengsten zijn er doelen vastgelegd. Op alle gebieden leggen we de lat weliswaar hoog, maar wel binnen reëel te behalen doelen. Deze ambitie is meegenomen in dit schoolplan voor de komende 4 jaar.
3. Tevens sterven wij ernaar om in augustus 2021 formeel van start te kunnen gaan met het KC Wilhelmina, om vervolgens een kwalitatief goed aanbod aan kinderen (en hun ouders) te kunnen verzorgen van onderwijs én kinderopvang van 0 t/m 13 jaar.

4. Wettelijke opdrachten

De overheid stelt aan alle basisscholen een aantal wettelijke eisen ten aanzien van de kwaliteit en de inrichting van het onderwijs. In dit hoofdstuk wordt voor de onderwerpen kwaliteitszorg, inhoud van het onderwijs en de leerlingenzorg aangegeven hoe de Wilhelminaschool hieraan voldoet.

4.1 Kwaliteit en kwaliteitsbewaking

Doen we wel de goede dingen en doen we die goede dingen vervolgens op een goede manier? Daar gaat het om bij kwaliteitsbeleid. De belangrijkste voorwaarde daarbij is, dat alle betrokkenen zich hiervoor samen verantwoordelijk voelen en dat stappen ter verbetering door alle betrokkenen worden gedragen, dus op individueel niveau, groepsniveau en schoolniveau.

Met onze kwaliteitszorg willen we de volgende doelen behalen:

- Zicht krijgen en aldus weloverwogen keuzes maken m.b.t. ons aanbod c.q. onderwijs.
- Zicht houden op de kwaliteit van de gekozen componenten binnen de school.
- De aanwezige goede kwaliteit behouden en dus borgen.
- En uiteraard het verbeteren bij geconstateerde minder goede kwaliteit.

We gaan hierbij zoveel mogelijk uit van de **PDCA-cyclus: Plan – Do – Check – Act**.

Plan: Op grond van verzamelde gegevens plannen we één of meer verbeterdoelen.

Do: Om deze doelen te kunnen bereiken voeren we een aantal activiteiten uit.

Check: Na afloop hiervan volgt een nieuwe meting en/of evaluatie om de resultaten te meten.

Act: Op grond van de behaalde resultaten zet je wel/niet een nieuwe cyclus in gang.

Het geheel kenmerkt zich dus door een cyclische aanpak. Dit gebeurt op basis van het meerjarenplan c.q. schoolplan, opgesteld door het MT van de school. Met behulp van dit meerjarenplan wordt een jaarplanner (= activiteitenplan) gemaakt (hoofdstuk 6).

Om tot een realistisch beeld te komen van onze kwaliteit en te komen tot eventuele verbeterpunten is het van belang dat we over de juiste informatie beschikken. Veel van deze informatie verzamelen we op een informele manier (tijdens gesprekken met ouders, tijdens teamvergaderingen of door gesprekken met leerlingen c.q. de leerlingenraad). Binnen het kwaliteitsbeleid hanteren we echter ook diverse instrumenten om de informatie te verzamelen die we gebruiken om onze kwaliteit te monitoren en eventuele verbeterdoelen te bepalen.

Instrument	toelichting
Tevredenheidspijling (Scholen met succes) (ouders-leerlingen-personeel)	- Drie c.q. vierjaarlijks meten we de tevredenheid van kinderen (groepen 5 t/m 8), personeel en ouders/verzorgers. - Begin 2017 zijn deze uitgevoerd. - In voorjaar 2019 de leerlingtevredenheid wederom afgenomen (bijlage). - Eind 2020, begin 2021 wederom personeel en ouders.
Evaluaties / rapportages	Er vinden periodiek evaluaties rapportages plaats: - Aan het einde van ieder schooljaar evalueren we het schooljaar in de bouwen en met het hele team tijdens bouw- en plenaire vergaderingen. Tussentijds vinden evaluaties op bouwniveau plaats op bouwgerichte onderwerpen. - Driemaal per jaar rapportages van de bouwcoördinatoren aan directeur. - Driemaal per jaar managementrapportage van directeur aan bestuur.
Gesprekkencyclus: Voortgangsgesprek (bij tijdelijke aanstelling) Jaar 1 1 ^e functioneringsgesprek Jaar 2 2 ^e functioneringsgesprek Jaar 3 beoordelingsgesprek	Via een vast format na klassenbezoeken + kijkwijzers voeren de bouwcoördinatoren de functioneringsgesprekken Via een vast format na klassenbezoek + kijkwijzer voert de directeur het beoordelingsgesprek.
1. Kijkwijzer DI-model m.b.t. instructie	We werken volgens de zes fasen van het directe instructiemodel. Deze observatielijst wordt gebruikt om tijdens klassenbezoeken hierop in te zoomen.
2. Kijkwijzer pedagogisch handelen	Met deze kijkwijzer wordt gekeken naar het pedagogisch handelen van de leerkracht en de sfeer in de groep.
3. Kijkwijzer didactisch handelen	Met deze kijkwijzer wordt gekeken naar het didactisch handelen van de leerkracht m.b.t. de betrokkenheid van de kinderen.
4. Kijkwijzer nog nader te ontwikkelen	We gaan een kijkwijzer zoeken/ontwikkelen die past bij onze onderwijsontwikkeling (betrokkenheid)
Personeelsdossier & feedback	- Personeelsdossier in Afas. - We zoeken uit of gespreksverslagen ook veilig in Afas gehangen kunnen worden. - We onderzoeken welke zelfreflectielijsten van WMK passend zijn en passend gemaakt zouden moeten worden. - Op aanvraag is het mogelijk om een Big five in te zetten.
Cyclus leerlingenzorg: • Toetskalender	Een kalender waarin alle methode onafhankelijke toetsen voor het betreffende schooljaar staan aangegeven.
- Leerlingvolgsysteem (Cito LOVS) - DIA eindtoets	- Alle toetsresultaten op de methode-onafhankelijke toetsen van Cito worden verwerkt in het leerlingvolgsysteem. - Trendanalyses worden uitgebreid besproken in het MT-IB, de diverse bouwen en medegedeeld plenair.

• SZE & SOP	Jaarlijks wordt er een schoolzelfevaluatie gemaakt en wordt het schoolondersteuningsprofiel kritisch bekeken én – indien nodig - aangepast
• Groepsplan	Een plan waarin beschreven wordt welke ondersteuningsbehoefte een groep leerlingen heeft en op welke wijze wij daaraan tegemoet komen.
• Groepsbespreking	Jaarlijks voeren de IB-ers tweemaal een groepsbespreking met de leerkracht over zijn/haar groep. Voorafgaand wordt er een signaleringslijst ingevuld door leerkrachten.
• Zorgteam	Tweemaal per jaar groot overleg (met ouders, GGD, Jeugdzorg en overige expertise afhankelijk van de hulpvraag) over zorgleerlingen.

Naast de reguliere methode gebonden toetsen maken wij gebruik van de toetsen van het CITO-LOVS, de DIA eindtoets en op sociaal-emotioneel gebied de leerlingvragenlijsten (gr5 t/m 8) van Zien. Op groepsniveau kan een sociogram afnemen. (wordt dit schoolbreed gedaan? Afspraak?)

LOVS – TOETSEN + Informatie IB Schooljaar 2020-2021

Maand	Toetsen/ Info IB	Groep
september	Invullen signaleringslijst	2 t/m 8
november	- Groepsbesprekingen - Herfstsignalering - AVI - Sociale Veiligheidslijsten - Zorgteam	1 t/m 8 3 8 7 & 8
januari	- SP, SV en SPww - BL - R/W - AVI - DMT alle kinderen - DMT uitvallers (III, IV, V scores) door leesspecialist - Toetsen uit het protocol dyslexie	8 4 t/m 8 4 t/m 8 4 t/m 7 3 t/m 5 6 t/m 8 2
februari	- Wintersignalering - R/W - SP	3 3 3 t/m 7
maart	- Groepsbesprekingen - Afname leerlingenvragenlijst "Zien!" - Zorgteam	1 t/m 8 5 t/m 8
april	- Eindtoets - Lentesignalering (uitvallers van de wintersignalering)	8 3
mei/juni/juli	- Reserve zorgteam - BL - SP en R/W - SP ww en SV - Toetsen uit het protocol dyslexie bij uitvallers - Zomersignalering - AVI - DMT alle kinderen - DMT uitvallers (III, IV, V scores) door leesspecialist	mei//juli 4 t/m 7 3 t/m 7 7 2 3 3 t/m 7 3 t/m 5 6 t/m 8

Verklaring van de afkortingen: SP = spelling, BL = begrijpend lezen, DMT = Drie Minuten Toets (lezen woorden), AVI = toets technisch lezen (verhaaltjes, R/W = rekenen en wiskunde en SV = studievastheid).

4.2 De inhoud van ons onderwijs

Bij de inhoud van ons onderwijs maken wij gebruik van de hieronder genoemde leermiddelen. Met de wijze waarop deze leermiddelen worden ingezet en de leertijd die wordt gereserveerd voor deze inhoudenvoldoet de Wilhelminaschool aan de kerndoelen en de wettelijke eisen zoals verwoord in artikel 9 van de Wet Primair Onderwijs.

Vakken	Gebruikte lesmethoden:	Groep	Aanschaf	Vervanging Min. 8 jaar	V
Sociaal-emotioneel					
Bevordering sociale redzaamheid	Leefstijl	1 t/m 8	2010-2011	2018-2019	Nee
Taal/Rekenen					
Woordenschat	Schatkist	1 t/m 2	2015-2016	2023-2024	
Vorbereidend taal lezen	Schatkist	1 t/m 2	2015-2016	2023-2024	
Technisch Lezen (beginnend)	Veilig Leren Lezen	3	2015-2016	2023-2024	
Technisch lezen (voortgezet = VTL)	Nieuwe methode VTL "Station Zuid"	4 t/m 6	2016-2017	2024-2025	
	Lees maar door (individueel)	4 t/m 6			
	Lesebanc (individueel)	4 t/m 8			
Begrijpend Lezen	Nieuwsbegrip	4 t/m 8	2017-2018	2022-2023	
Vorbereidend rekenen	Schatkist	1 t/m 2	2015-2016	2023-2024	
Rekenen - wiskunde	Reken Zeker	3 t/m 8	2015-2018	2022-2023	
Nederlandse taal	Taal Actief	4 t/m 8	2017-2018	2025-2026	
Spelling	Spelling op Maat of	4 t/m 8	2017-2018	2025-2026	
Engelse taal	Take it easy (Groove me)	7 t/m 8	2011-2012	2019-2020	V
Schrijven	Pennenstreken (3 t/m 8).	3 t/m 7	2016-2017	2024-2025	
Wereldoriëntatie:					
Aardrijkskunde	Meander	5 t/m 8	2009	2019-2020	Rol
Geschiedenis	De Trek	5 t/m 8	2009	2019-2020	Rol
Natuurkennis en gezond gedrag	Natuniek	5 t/m 8	2009	2019-2020	Rol
NME (natuur en milieu educatie)	NME-plan	1 t/m 8			
Gedrag in het verkeer	Let's go	3 t/m 8 1 t/m 2	2010-2011	2019-2020	V
Muzisch – expressief:					
Muziek	Vakdocent	1 t/m 8			
Tekenen en handvaardigheid	Uit de Kunst en CmK	1 t/m 8	2016-2017	2024	
Vieringen/drama	Drama on line	1 t/m 8	2015		
Overig aanbod:					
ICT	ICT-er, dus programma via ICT-er	1 t/m 8			
Bewegingsonderwijs	- Basislessen bewegingsonderwijs - Inhuur vakleerkracht - Vakleerkracht als zij-instromer in formatie	1 t/m 8	2017-2020 v.a. 8-2020		
Begaafdheidsaanbod	- Leskisten van Levelwerk voor meer- en hoogbegaafden - Eenmaal per week aanbod voor groepjes (meer)begaafde lln.	5 t/m 8 2 t/m 8	2011-2012 2018-2019	2019-2020	
Cultuur	Aanbod Kunstmenu div. aanbieders m.b.t cultuur	1 t/m 8			

4.3 Onze context:

Peiling 1 oktober 2019, totaal aantal leerlingen. Leerlingen naar leeftijd, geslacht en gewicht volgens gewichtenregeling (van de overheid)

	Geen gewicht		0,30 gewicht		1,20 gewicht		
	J	M	J	M	J	M	Totaal
3 jaar	0	0	0	0	0	0	0
4 jaar	33	23	0	0	0	0	56
5 jaar	37	20	0	0	0	0	57
6 jaar	28	32	0	0	0	0	60
7 jaar	23	26	0	0	0	0	49
8 jaar	24	30	0	0	0	0	54
9 jaar	30	23	0	0	0	0	53
10 jaar	21	27	1	0	0	0	48
11 jaar	27	21	0	0	0	0	48
12 jaar	6	2	1	0	0	0	9
13 jaar	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	229	204	1	0	0	0	434

Aantal leerlingen NNCA (Niet NL Culturele Achtergrond): 51

Peiling 1 oktober 2020, totaal aantal leerlingen

	Geen gewicht		0,30 gewicht		1,20 gewicht		
	J	M	J	M	J	M	Totaal
3 jaar	0	0	0	0	0	0	0
4 jaar	34	22	0	1	0	0	57
5 jaar	32	21	0	0	0	0	53
6 jaar	37	19	0	0	0	0	56
7 jaar	25	31	0	0	0	0	56
8 jaar	24	27	0	0	0	0	51
9 jaar	23	30	0	0	0	0	53
10 jaar	28	21	0	0	0	0	49
11 jaar	20	26	0	0	0	0	46
12 jaar	4	4	0	0	0	0	8
13 jaar	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	227	201	0	1	0	0	429

Aantal leerlingen NNCA (Niet NL Culturele Achtergrond): 48

De school telt gemiddeld weinig leerlingen met extra gewicht (zie bovenstaande schema's).

Ouders kiezen bewust voor onze school vooral op basis van hun inschatting en gevoel van de gewenste kwaliteit en sfeer i.p.v. voornamelijk op basis van de neutrale signatuur. Dat heeft tot gevolg, dat er tegenwoordig niet alleen kinderen vanuit de directe omgeving de school bezoeken, maar dat ook ouders – niet wonend in de wijk – de keuze voor onze school maken.

Wij trachten de ouders zoveel mogelijk betrokken te maken en te blijven betrekken bij de school. Immers we zijn gezamenlijk – ouders en school – verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de kinderen. Daarbij ervaren wij, dat onze ouders over het algemeen kritisch zijn ten opzichte van hetgeen dat de school hun kind(eren) biedt. Beide zaken zorgen ervoor, dat wij enerzijds mogen rekenen op de nodige hulp van onze ouders en dat we ons tegelijkertijd bewust moeten zijn/blijven van hun kritische houding.

De maatschappij en dus ook de populatie bij ons op school wordt steeds multicultureler.

Vanuit onze missie en visie hebben wij er jaren geleden bewust voor gekozen om niet door te groeien en daarom te werken met een aannamebeleid, wat gericht is op maximaal 17 groepen (1 instroomgroep en 16 parallele, evenwichtige jaargroepen).

Algemene en specifieke conclusies o.a. naar aanleiding van bovenstaande gegevens:

- De Wilhelminaschool wordt bezocht door kinderen van ouders/verzorgers, waarvan het gemiddelde opleidingsniveau boven het landelijk gemiddelde ligt.
- Het leerlinggewicht ligt onder het landelijk gemiddelde.
- Het verwachtingspatroon van ouders/verzorgers richting onze uitstroom naar het V.O. is in het algemeen hoog.
- De laatste jaren is de instroom van kinderen uit andere wijken dan de Zwanenbeemd, waarvan de ouders bewust voor onze school kiezen, toegenomen.
- Meer dan voorheen bezoeken kinderen uit andere culturen en/of tweetalig opgevoede kinderen onze school.
- Ook wij hebben op school meer te maken met complexere gezinssituaties dan voorheen het geval was.
- De onderwijsleersituatie is door bovenstaande factoren complexer geworden.
- Al jaren hebben wij een – in vergelijking met andere scholen/besturen in Helmond – een laag verwijzingspercentage richting S(B)O.

Op schoolniveau betekent dat: (team)

- Gedurende de gehele schooltijd zullen wij in communicatie met de ouders/verzorgers nadrukkelijk(er) het belang van het welbevinden en het belang van het hebben van reële verwachtingen over hun kind(eren) moeten (blijven) onderstrepen.
- Wijzelf ons - ook intern - moeten blijven focussen (en hiernaar acteren) op de visie dat de mate van welbevinden voorwaardelijk is voor optimale ontwikkeling en resultaten.
- In het begin van het schooljaar gesprekken inplannen met ouders/verzorgers, waarbij wij hen uitnodigen om over hun kind te komen vertellen.
- Ons inlezen en inleven in andere culturen die onze school bezoeken (en uitdragen).
- In ons onderwijs – meer dan voorheen – rekening houden met tweetalige c.q. minder talige kinderen. Daar ons aanbod – waar nodig – op aanpassen.
- De kinderen op school een structureel, veilige plek aan blijven bieden.
- Zeer kritisch kijken of wij tegemoet kunnen komen aan de ondersteuningsbehoefte(n) van alle kinderen en ook aan kunnen geven wanneer de grens van onze mogelijkheden hierin bereikt is.
- I.h.k.v. Passend Onderwijs de extra gelden direct of indirect ten goede laten komen aan de zorg voor c.q. de ondersteuning aan de kinderen.
- Ons aannamebeleid blijft gericht op het kunnen handhaven van de parallelle groepsstructuur.
- Naast het aantal leerlingen per groep blijven wij de groepen ook wegen op basis van de totale ondersteuningsbehoefte van de groep. Hierbij krijgen de groepen, die boven de maximale weging uitkomen van 33, extra ondersteuning van een onderwijsassistent. Bovendien mag er dan van buitenaf geen kind meer bij.

Op leerkrachtniveau betekent dat:

- Beseffen, dat jij voor alle kinderen een soort van structurele “veilige” haven bent en dus ook focussen op het bieden/creëren van die veiligheid.
- Duidelijk je grenzen aangeven van je eigen mogelijkheden om te kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoeften van alle kinderen.
- In communicatie met ouders (en kinderen) uitgaan van en de nadruk leggen op het welbevinden.
- Ouders benaderen, naast de formele gesprekken, om ervaringen m.b.t. het welbevinden en resultaten van hun kind te delen. Concreet: gezamenlijk de startavonden, individueel via ouderportaal of zomaar uitnodigen voor gesprekje.
- Jezelf verdiepen in andere culturen en tweetalig opgevoede kinderen en hierop – indien nodig – je aanbod aanpassen.

Op leerlingniveau betekent dat: (team)

- Ze zich veilig voelen in de groep en op school.
- Ze respectvol omgaan met de ander en elkaars verschillen.
- Ze over vaardigheden beschikken, waardoor ze goed kunnen samen werken in groepjes.
- Ze over vaardigheden beschikken om zelfstandig te kunnen werken.
- Ze zich in hun ondersteuningsbehoeften gehoord voelen.
- Ze om moeten kunnen gaan met uitgestelde aandacht.

Overige procedures met betrekking tot onze leerlingen:

- In ons "zorg- c.q. ondersteuningsprofiel" staat vermeld welke procedures er gelden rond het toekennen van extra ondersteuning aan leerlingen die buiten de boot dreigen te vallen.
- In de beleidsstukken "aannamebeleid" en "weging" staat vermeld hoe onze toelatingsprocedure in elkaar steekt en op basis waarvan wij onze groepen wegen in relatie tot de maximale groepsgrootte.
- In de schoolgids staat vermeld welke procedure wij uiteindelijk betrachten met betrekking tot onverhoopt onacceptabel gedrag van kinderen en gepaard daaraan het mogelijk niet kunnen handhaven in de groep of op school.

5. Korte analyse van het functioneren van de school

Bij een aantal algemene ijkpunten hebben wij – op basis van "de 4 V's" een analyse gemaakt. Deze zijn tijdens de studiedagen met het voltallige team besproken en vervolgens zijn er vanuit het team prioriteiten aangegeven:

- Viermaal de V staat dan voor: **Versterken, Vasthouden, Verzwakken en Verwijderen**.
- De ijkpunten zijn: leerkrachtvaardigheden, leiderschap en de 4 kernwaarden betrokkenheid, gezamenlijkheid, respect en innovatie.

Analyse van de kwaliteit van de school: de 4V's (bij te stellen na overleg met team)

IJKpunt 1: Leerkrachtvaardigheden

Versterken	Vasthouden	Verzwakken	Verdwijnen
1. Het coachend gedeelte van de leerkracht, richting kinderen i.h.k.v. toekomstgericht onderwijs. 2. Communicatie, o.a. feedback richting collega's (van elkaar leren). 3. Digitale vaardigheden (ouderportaal, Gynzy etc.) 4. Expertise m.b.t. o.a. bewegend leren/onderzoekend leren.	1. Kindgerichtheid 2. Betrokkenheid c.q. Bevlogenheid 3. Het bieden van differentiatie 4. Timemanagement c.q. beheersbaarheid werkdruk 5. Werken met het directe instructie-, drieslag- en handelingsmodel 6. Communicatie intern en extern (vrnl. ouders)	1. Methode als bepalend middel	1. Administratie, die er niet toe doet c.q. overbodig is

Onze doelen voor wat betreft 'leerkrachtvaardigheden' voor de komende jaren:

1. Aandacht c.q. scholing m.b.t. coachend gedeelte leerkrachten, gekoppeld aan feedback naar kinderen en collega's (allen).
2. Vanaf 2017-2018 gestart met pilots m.b.t. betrokkenheid van leerlingen gekoppeld aan het onderwijsaanbod (o.a. bewegend leren en onderzoekend leren) wat onder andere ook andere leerkrachtvaardigheden veronderstelt. In plaats van leiden, gaat de leerkracht meer begeleiden. Is en wordt vervolgd in 2019-2020 en volgende schooljaren (allen).
3. De digitale vaardigheden voor alle leerkrachten op voldoende niveau houden en brengen. Onze ICT-er bepaalt in overleg met het MT wat er moet gebeuren om als team voldoende digitale vaardigheden te bezitten m.b.t. de door ons gebruikte digitale middelen op school (betrokkenen).

IJkpunt 2: leiderschap (Bestuur en MT)

Versterken	Vasthouden (MT)	Verzwakken	Verdwijnen
1. Zichtbare betrokkenheid en feeling houden met de werkvloer (dir) 2. Voortgang van ontwikkelpunten c.q. actiepunten (waar)borgen (MT) 3. Nieuw bestuursmodel uitwerken + profiel directeur (Bestuur + werkgroep) 4. Op de hoogte blijven persoonlijke situaties collega's	1. Meedenken met de persoonlijke situatie van collega's 2. Feeling houden met de werkvloer 3. Betrokkenheid c.q. bevoegdheid team 4. De mate van aanspreekbaarheid en de toegankelijkheid 5. Terugkoppeling. Zichtbaar maken van dat wat het MT doet 6. Voorwaardescheppend zijn in het vergroten van de saamhorigheid	1. Ons laten leiden door de waan van de dag 2. Disbalans tussen privé en school voor leerkrachten, indien van toepassing.	

Onze doelen voor wat betreft 'leiderschap' voor de komende jaren:

1. Het MT is in alle bouwen zichtbaar op de werkvloer. Streven: 1 maal per maand collega's te spreken/bezoekje van de bouwcoördinator. Directeur bezoekt iedereen 1 maal per half jaar.
2. Borging versterken.
 - Op individueel niveau de ontwikkelafspraken ter sprake brengen.
 - Op schoolniveau de ontwikkel- en actiepunten (jaarplan) middels PDCA cyclus borgen.
3. Regie behouden van de missie en visie gekoppeld aan de onderwijsvernieuwing, door o.a. onderwijskundig inhoudelijk te vergaderen en gefundeerde keuzes maken t.a.v. het aanbod. Bouwvergadering in flexibele- samenstelling laten vergaderen.
4. Voorwaarden scheppen t.b.v. het vergroten van de saamhorigheid in het team. Daar waar nodig zet het MT acties uit. De afgelopen jaren is hier voldoende extra aandacht voor geweest. De komende jaren houden we dit op peil.
5. Tot duidelijke keuzes komen als school c.q. team v.w.b. ons totale Wilhelminagerichte aanbod om het werkplezier voor het vak te versterken met een acceptabele werkdruk, m.n. prioriteren (o.a. in wat wel/niet administreren, energie vooral in de contacturen met de kinderen)
6. Koerswijziging v.w.b. ons onderwijsaanbod met betrekking tot het vergroten van de betrokkenheid van kinderen: regie blijven houden i.s.m. de Stuurgroep.
7. Bij constatering disbalans privé en school, individuele leerkrachten aanspreken en/of begeleiden.

IJkpunt 3: Betrokkenheid

Versterken	Vasthouden	Verzwakken	Verdwijnen
1. Betrokkenheid kinderen m.b.t. verantwoordelijkheid voor hun eigen ontwikkeling (o.a. bewegend en onderzoekend leren). 2. Onderwijs aan "anders lerende" kinderen (begaafden) 3. Betrokkenheid ouders in het algemeen.	1. Betrokkenheid team in balans houden 2. Betrokkenheid kinderen m.b.t. het verbonden voelen bij de school. 3. Startgesprekken met ouders 4. Leerlingenraad		

Onze doelen voor wat betreft "betrokkenheid" voor de komende jaren:

1. In het begin van het schooljaar de ouders uitnodigen voor een gesprek, waarbij de ouders over hun kind kunnen/mogen vertellen. Gedaan en geëvalueerd. Positief bij team en ouders, dus gaan we mee door (Team).
2. Ouders ook proactief benaderen met goed nieuws en/of leuke anekdotes over hun kind. Kan o.a. ook m.b.t. App "Ouderportaal" (leerkrachten).
3. In leven houden van een leerlingenraad, waarbij er van alle 8 groepen 5 t/m 8 één leerling door de groepen zelf afgevaardigd is in de raad. Deze gaat eenmaal per maand met de directeur om de tafel om algemene "leerlingenzaken" te bespreken. Gedaan en ervaringen van zowel kinderen als directeur positief. Continueren, maar wellicht qua vorm en inhoud aanpassen.

IJkpunt 4: Gezamenlijkheid

Versterken	Vasthouden	Verzwakken	Verdwijnen
1. Collegiale interactie w.o. feedback, collegiale consultaties en observaties. Gebruik maken van elkaars expertises 2. KC vorm geven 3. Gezamenlijke verantwoordelijkheid d ouders/school/leerkracht m.b.t. het kind 4. Samenwerken (in welke vorm ter discussie)	1. Duo-overleg 2. Startavonden 3. Samenwerking leerkrachten-IB 4. Het bij elkaar terecht kunnen 5. Week-, maand-vieringen en jaarsluiting 6. Intervisie (leren van elkaar/ kindbespreking)		

Onze doelen voor wat betreft 'samenwerking' voor de komende jaren:

1. De collegiale interactie e.d. tussen collega's van de verschillende bouwen onderling vergroten, door mogelijkheden c.q. tijden te creëren (MT en team).
2. KC verder vorm geven, zowel op bestuurlijk (bestuur) als wel vooral op inhoudelijk en organisatorisch vlak (MT, Korein en werkgroep)
3. Ouders en onszelf blijven spiegelen m.b.t. de gezamenlijke verantwoordelijkheid (allen).
4. Samenwerkend leren mogelijk op andere manieren i.h.k.v. betrokkenheid vorm geven (MT initiatief).

IJkpunt 5: Respect

Versterken	Vasthouden	Verzwakken	Verdwijnen
1. Zorgen dat kinderen met respect omgaan met anderen. 2. Zorgen dat de school afspraken herziert c.q. tegen het licht houdt van deze tijd. Onze populatie verandert immers. En vervolgens handhaven van deze "nieuwe" afspraken 3. De "gouden regels" kort voor elke voorstelling met de groep bespreken en controle alle teamleden	1. De ander als waardevol mens beschouwen, ongeacht de verschillen. 2. Respectvol omgaan met kinderen, elkaar en omgeving (w.o. ouders) 3. Pestprotocol 4. Jezelf kunnen zijn (kinderen en collega's) 5. Kreten van de maand m.b.t. gedrag op school	1. Leefstijl als methode gebruiken (wel als bronnenboek blijven inzetten).	

Onze doelen voor wat betreft 'respect' voor de komende jaren:

1. Respect voorleven en uitdragen in alle geledingen (allen). En kinderen aanleren om met respect met anderen om te gaan.
2. De destijds gemaakte schoolafspraken (klassenmap) evalueren en mogelijk herzien (MT).
3. We handhaven en borgen bovenstaande (allen).

IJkpunt 6: Eigentijds

Versterken	Vasthouden	Verzwakken	Verdwijnen
1. Onderwijs 21^e eeuw: onderwijsvernieuwing(en) met als doel om de betrokkenheid te vergroten. Middelen: o.a. Bewegend, onderzoekend en samenwerkend leren. 2. Creatief denken	1. I-pads (Gynzy) ICT-onderwijs 2. Ontwikkeld vermogen en enthousiasme team	1. Te veel tegelijk aanpakken	

Onze doelen voor wat betreft 'eigentijds' voor de komende jaren:

1. We blijven ons onderwijs toekomstgericht inrichten, gericht op 21st century skills en met als hoofddoel om de betrokkenheid van de kinderen en leerkrachten te optimaliseren (zie cirkel "onderwijs in de 21^e eeuw"). (allen)
2. In de gaten blijven houden dat alle ontwikkelingen behapbaar blijven voor het team.

21th century skills

6. Lange termijn ontwikkelingen (team)

Planning veranderpunten (plan, do, check en act = PDCA) 2019-2023

Onderwerp	schooljaar	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
Algemeen:						
1 Missie/visie						
• Kernwaarden (continu proces)	X	X	X	X	X	X
• Vertaling missie/visie naar de praktijk	D	D/C	D	C/A		D
A. Pedagogisch handelen						
1. Veranderende rol leerkracht						
• Veranderingen toekomstgericht (21st century skills/ soc. emotioneel)	D	D	D	C/A	A/P	
• Tijd voor sociale vaardigheden (continu proces)	X	X	X	X	X	X
• Efficiënt gebruik iPads (continu proces)	X	X	X	X	X	X
• Behoeften kind goed in de gaten blijven houden (continu proces)	X	X	X	X	X	X
2. Samenwerken						
Daar waar mogelijk inzetten (21 ^e eeuw)	D	D/C	D	A/P		D
B. Didactisch handelen						
1. Di-Model (Direct Instructie model) (continu proces)	X	X	X	X	X	X
2. Doorgaande lijn zelfstandig plannen						
• 2018-2019 het 'zelfstandig plannen' relateren aan de onderwijsvernieuwing (weektaak, planborden, vorm = continu proces)	X	X	X	X	X	X
C. Leerstofaanbod						
1. Rekenen						
• OB: voorbereidend rekenen uitwerken met leerlijnen en rekenkast?	P	D	klaar			
• Rekenplan evalueren (continu proces, LB rekenen)	X	X	X	X	X	X
• N.a.v. analyses resultaten rekenverbeterplan acties	C/A	C/A	C/A	C/A	C/A	C/A
2. Implementeren Gynzy iPads						
• Implementatie van iPads Gynzy in de groepen 5 t/m 8.	Klaar	X	X	X	X	X
• Scholing Gynzy gebruik (indien nodig continu)	X					
• Implementatie iPads in groep 4	Klaar	P	Klaar			
• Uitbreiding naar 3 – 2 – 1 onderzoeken op wenselijkheid en haalbaarheid (2020 voorlopig voorzien van voldoende mogelijkheden)						
3a. Begrijpend lezen (Nieuwsbegrip als methode)	Klaar					
3b. Actiepunten vanuit het Leesplan.						
• Leesplan evalueren (continu proces, LB lezen)	X	X	X	X	X	X
• N.a.v. analyses resultaten leesverbeterplan acties	C/A	C/A	C/A	C/A	C/A	C/A
1. Implementatie nieuwe methode OB (Schatkist)						
• Volledig geïmplementeerd 2018-2019	Klaar					
2. Levelwerk c.q. aanbod voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong c.q. anders lerende kinderen						
• Herijken van de afspraken: welke kinderen deelnemen, eisen? Hoeveel tijd wordt er door de kinderen en door de leerkracht per week aan Levelwerk besteed? Alle groepen hierin meenemen.	P	D	C	A	P	
• Inmiddels – vanuit de werkgroep – een deskundige op het vlak van onderwijs aan "begaafdere" lln tijdelijk aangenomen (0.2000 WTF). Aanbod op donderdagen.	Klaar					
• Aanpassing plan "anders lerende kinderen"	P	P/D	D/C	C/A	A/P	
3. Keuze (K) / aanschaf (A) nieuwe methodes of alternatieven						
• Begrijpend lezen (groep 4 t/m 8)	A					
• Nederlandse taal (groep 4 t/m 8)	A					
• Rekenen						
• Engels		K	A			K
• Schrijven (groep 3 t/m 7)			K			
• WO vakken (groep 5 t/m 8)			K			
• Leefstijl (groep 1 t/m 8)			K/A			
• Verkeer (groep 3 t/m 8)	K					
• Levelwerk (groep 6 t/m 8)		K				
• Bewegingsonderwijs						

Onderwerp	schooljaar	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
4. Meerjarenplanning materialen						
• Aanschaf / planning materialen speelzaal/gymzaal	P	P/D	P/D	P/D	P/D	P/D
• Aanschaf / planning materialen OB (budget per groep begroten)	P	P/D	P/D	P/D	P/D	P/D
• Aanschaf / planning materialen ICT	P	P/D	P/D	P/D	P/D	P/D
D. Ondersteuning en begeleiding						
1. Frisse start herijken.						
• Checken of de gemaakte afspraken m.b.t. de frisse start nagekomen worden voor wat betreft aantal en inhoud (continu)	X	X	X	X	X	X
2. Zien						
• Uitkomsten van ZIEN! Worden besproken in de groepsbespreking.	C	C	C	C	C	C
• Regelmatig evalueren en herijken gebruik methode en afspraken.	C/A	C/A	C/A	C/A	C/A	C/A
3. Nieuwe groepsplannen herijken i.v.m. administratieve last.						
• Kritisch gekeken waar overlap zit als het gaat over het invullen van HP's, groepsoverzichten en groepsplannen. Werken nog met: didactisch overzicht, groepsplan en incidenteel individueel plan	Klaar	C/A	C/A	C/A	C/A	C/A
4. Passend Onderwijs						
• Het goed in beeld houden van de leerlingen die in het kader van passend onderwijs instromen.	X	X	X	X	X	X
• Kritisch (blijven) kijken naar het aannamebeleid.	X	X	X	X	X	X
• Schoolondersteuningsprofiel (SOP) jaarlijks updaten	X	X	X	X	X	X
• Activiteiten IB jaarplan jaarlijks updaten.	X	X	X	X	X	X
E. Zorg en kwaliteit						
1. Kwaliteitsmap (MT).						
• Jaarlijks een deel van een kwaliteitsmap (aan)vullen, invoeren en borgen.	X	X	X	X	X	X
• Schoolzelfevaluatie (MT-IB-LB)	C/A	C/A	C/A	C/A	C/A	C/A
• Kwaliteitskaarten (MT)	C/A	C/A	C/A	C/A	C/A	C/A
• Tevredenheidsonderzoeken (afnemen instrument Scholen met Succes en indien nodig actiepunten prioriteren)						
o Leerlingen (5 t/m 8)	2019	P	2021		2023	
o Ouders	2017	P	2021		2025	
o Medewerkers	2017	P	2021		2025	
2. Normering CITO						
• Streefniveau zijn opnieuw vastgesteld (schoolzelfevaluatie)	Klaar	C/A	C/A	C/A	C/A	C/A
Eindtoets groep 8 (2018 en 2019 DIA i.p.v. CITO)						
• In 2020 weer? Dus evalueren.		C/A	D/C			
3. RI&E						
• Nieuwe RI&E in 2019 vaststellen.		P/D	C/A	P/D	C/A	
4. Financiën (MT)						
• De actieplannen/veranderpunten toetsen aan de mogelijkheden die de begroting biedt (continu)	X	X	X	X	X	X
• Actieplannen vanuit de verschillende specialismen integreren in meerjarenplanning.		P/D	C/A	P/D	C/A	
5. Digitale borden/ touchscreens						
• Onderzoeken vervanging digitale borden naar touchscreens.	P	P/D				
• Voor verdere actiepunten op het gebied van ICT (ICT plan)	P	P/D	C/A	P/D	C/A	
F. Personeelsbeleid						
1. Professionele ontwikkeling						
• Vaardigheden van het gehele team middels scholing ontwikkelen.	X	X	X	X	X	X
• Gericht op vergroting betrokkenheid kinderen (continu proces)	X	X	X	X	X	X
• Gevolgde cursussen: info laten terugkoppelen tijdens vergaderingen						
• Inzet E-Wise (digitaal aanbod, contract, van cursussen, thuis te volgen = start 2020-2021)		P	D	C		
1. Gesprekencyclus						
• Gesprekencyclus loopt nu per kalenderjaar en duurt 3 jaar: 2 x functioneringsgesprek en 1 x beoordelingsgesprek. Schema voor MT bijhouden wie wanneer met wat aan de beurt is.	X	X	X	X	X	X

Onderwerp	schooljaar	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
2. Werkdruk - Continu proces. Verschillende teamacties + individuele acties. Ook schoolbreed bekijken, niet alleen individueel. - Agenderen in bouwvergaderingen Werkdrukmiddelen 2018-2019 Werkdrukmiddelen 2019-2020 Werkdrukmiddelen 2020-2021		X	X	X	X	X
		Klaar	Klaar	Klaar		
3. CODO - Invoering en bijhouden van het digitaal vakbekwaamheidsdossier CODO. - CODO verdwijnt, op zoek naar alternatief		X	X	X	X	X
				P/D		
G. Communicatie en samenwerken						
1. Communicatie intern Alle werknemers zijn in staat om tijdig feedback te geven en ontvangen, te denken in oplossingen, gericht op reflectie en ontwikkeling. Continu proces.		X	X	X	X	X
2. Communicatie extern (vooral ouders c.q. klanten) - Alle werknemers zijn in staat om tijdig feedback te geven en ontvangen, te denken in oplossingen, proactief en positief ouders te benaderen. - Voeren van startgesprekken voor alle groepen, waarbij ouders over hun kind kunnen praten/vertellen. Begin schooljaar - Ouderportaal c.q. protocol		X	X	X	X	X
		X	X	X	X	X
		X	X	X	X	X
KC - vorming		18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
- Komen tot een keuze voor onze KC partner (vanuit kinderopvang) - Overeenkomst KC-partner en evalueren - Werkafspraken maken met KC-partner - Starten KC	P/D	Klaar	P/D	D/A	C	
			P/D	D/A	C	
			P/D	P/D	D	

7. Korte termijn ontwikkelingen (PDCA) 2020-2021: stand oktober 2020

Nr	Onderwerp	Stand van zaken (evaluatie = check = CH)	Acties (= A)	Wie	Status P=Plan D=Do C=Check A=Act
	Algemeen	Missie/visie - Vertaling missie/visie naar de praktijk. Kernwaardes 'respect' en 'gezamenlijkheid' borgen en 'betrokkenheid' en 'eigentijds' ontwikkelen. - KC – samen met partner Korein - vorm gaan geven ten einde officieel te kunnen starten begin 2021-2022. Zorg voor gezamenlijke momenten.	Plenaire vergadering plannen. Borgen en evalueren. Posters (laten) maken met "WEB" Werkgroep dagelijkse organisatie KC herstarten	MT MT Werk-groep KC	D P+D P+D
A	Pedagogisch handelen				
A1	Rol leerkracht	N.a.v. de studiedagen zijn er vanuit het team de volgende punten naar voren gekomen: - Veranderingen toekomstgericht (21st century skills/ sociaal-emotioneel) - Koersaanpassing paraplu betrokkenheid - De leerkracht iets veranderende rol; meer als begeleider dan als leider. - Onderwijsbehoeften van de kinderen goed in de gaten hebben en blijven houden.	Gezamenlijke acties vanuit het MT en team. Pilots in de bouwen Traject totale team v.w.b. koersaanpassing Tijdens groepsbesprekingen	Team en stuur-groep Lkr en IB	D D D
A2	Samenwerken	In ons onderwijsaanbod passend bij missie en visie hebben we destijds bewust gekozen – passend bij missie en visie – v.w.b. het pedagogisch handelen, daar waar mogelijk de samenwerken (21th)" in te zetten.	Waar mogelijk samenwerken inpassen in onderwijsvernieuwing in andere vormen.	Allen	D+C
B	Didactisch handelen				
B1	DI model Handelingsmodel	- Werken met het DI model - Voor rekenen werken met het drieslag- en handelingsmodel (groep 3 t/m 8).	Klassenbezoeken aan de hand van de kijkwijzer.	BC	A A
B2	Doorgaande lijn zelfstandig plannen	Het 'zelfstandig plannen' relateren aan de onderwijsvernieuwing (weektaak, planborden, vorm)	- Takenformulier FS (gr 6 t/m 8) - Planborden (1 t/m 5)	BC BB BC OB & BC MB	A A
C	Leerstofaanbod				
C1	Actiepunten vanuit het rekenplan	- Rekenplan evalueren - N.a.v. analyses resultaten rekenverbeterplan	Evaluatie rekenspecialisten	LB rekenen + MT	C A
C2	Actiepunten vanuit leesplan.	- Leesplan - N.a.v. analyses resultaten leesverbeterplan	Evaluatie leesspecialisten, incl. uitbreidingsmodule	LB lezen + MT	P
C3	Visieontwikkeling jonge kind	Start schooljaar 20-21. In samenwerking met Kinderopvang.		OB-Co, IB, KC	D

C4	Levelwerk c.q. aanbod voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong Anders leren	- Herijken van de afspraken: Hoeveel tijd wordt er door de kinderen en door de leerkracht per week aan besteed? - Een deskundige op het vlak van onderwijs aan 'anders lerende lln' aangenomen per 1-2019 (0.2000 WTF).	Agenderen op een bouwvergadering Aanbod wordt nu verzorgd op donderdagen Komt ook een aangepast plan v.w.b. ons aanbod	Allen Expert Expert	P D P
C5	Keuze (K) / aanschaf (A) / implementatie (I) nieuwe methodes of alternatieven	- Wereldoriëntatie - Verkeer	Meenemen in meerjarenplanning Werkgroepjes formeren Methodes gaan uitproberen	MT + Specialisten + werkgroepjes	Keuze Keuze
C6	Meerjarenplanning materialen	- Meerjarenplanning aanschaf/afschrijving gymmaterialen - Speelzaal - Materialen ICT (MJP)	Toevoegen aan meerjarenplanning	Bart en werkgroep gymzaal Bart, Rob ICTer + Ton	C C C
D	Ondersteuning en begeleiding				
D1	Frisse start	Checken of de gemaakte afspraken nagekomen worden voor wat betreft aantal en inhoud.	Afspraken zijn helder. Het blijft een doorlopend proces	MT + IB	C
D2	Sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem	- Uitkomsten van ZIEN! Worden besproken in de groepsbespreking. - Regelmatig evalueren en herijken gebruik methode en afspraken. - Signaleringslijst. - Sociogram.	Aansturing team en gedrags-specialisten. Na evaluatie afgesproken, dat: - In alle groepen signaleringslijsten worden ingevuld - Vanaf groepen 5 vullen alleen de lln "ZIEN" in.	LB gedrag + MT IB en team team	A A A
D3	Groepsplannen en groepsoverzicht en herijken i.v.m. administratieve last.	- Kritisch gekeken waar overlap zit als het gaat over het invullen van HP's, groepsoverzichten en groepsplannen. - In 2017-2018 gecheckt of de huidige administratie voldoet.	Na evaluatie werken we nog met: - Didactisch overzicht - Groepsplan - Individueel plan (incidenteel)	IB	P/D
D4	Passend Onderwijs	Het goed in beeld houden van de leerlingen die in het kader van passend onderwijs instromen.	- Bij aanname leerlingeninformatie verzamelen. - SOP updaten (School Ondersteunings Profiel)	IB IB	D C
E	Zorg en kwaliteit				
E1	Kwaliteitsmap (MT) Schoolzelf-evaluatie Kwaliteitskaarten Tevredenheids-onderzoeken	- Aanvullen, invoeren en borgen. - Evaluatie school n.a.v. opbrengsten (o.a. LVS, ZIEN, uitstroom) - Kijkwijzers afwisselend inzetten voor de zelfevaluatie van de leerkrachten. - Onderzoek leerlingen, medewerkers en ouders via Scholen met Succes	Continu proces Trendanalyse en bespreken MT/IB, bouw en plenair Acties – indien nodig. Zie bijlage.	Dir MT/IB MT MT	D P P P

E2	CITO LOVS Groep 8 in 2018 en 2019 en 2020 de DIA eindtoets	- De streefniveaus zijn opnieuw vastgesteld: I&II 50%, III 25%, IV&V 25%. - Jaarlijks evalueren	Kritisch blijven volgen Agenderen op BB	MT+IB BB/MT	A D/C
E3	RI&E	De nieuwe RI&E wordt opnieuw vastgesteld in 2020-2021.	Doorlopend proces	Jolien + Ton (preventie)	C
E4	Financiën	- De actieplannen blijvend toetsen aan de mogelijkheden van de begroting. - Actieplannen vanuit de verschillende specialismen integreren in meerjarenplanning (indien nodig).	Toetsing Planningen LB-ers ondersteunen met financieel plaatje	Dir/Ton LB + Dir	D D
E5	Digitale borden/ touchscreens	- Onderzoeken vervanging digitale borden naar touchscreens. - Voor verdere actiepunten op het gebied van ICT verwijzing naar ICT plan.	Aansturen ICT-er en Ton	Dir + Ton LB/ICT	P C
F	Personeelsbeleid				
F1	Professionele ontwikkeling	- Mogelijkheid stimuleren en faciliteren om vaardigheden van de Wilhelmina leerkracht/ MT middels scholing blijvend te blijven ontwikkelen. - Gevolgde info vanuit cursussen regelmatig laten terugkoppelen tijdens vergaderingen. - Inzet e-wise	Team richten op nascholing, planmatig inzetten van budget n.a.v. beleidsplan. Inplannen op vergaderingen Digitaal cursus-aanbod (ook thuis)	MT c.q. allen MT Allen	D D D
F2	Gesprekken-cyclus bij vaste aanstelling Bij tijdelijke aanstelling	- Cyclus van 3 jaar, waarbij jaar 1 en 2 functioneringsgesprek - Jaar 3 beoordelingsgesprek - Verkorte cyclus	Planning gesprekken en klassenbezoeken met leerkrachten.	BC Dir MT	D D D
F3	Werkdruk Extra budget Werkdruk-middelen2020-2021	- Continu proces. Verschillende teamacties + individuele acties. - Ook schoolbreed bekijken, niet alleen individueel. Besproken met team naar wensen / mogelijkheden. In ieder geval handhaven 2019-2020, extra andere wensen/mogelijkheden worden door MT kritisch bekeken. - Onderwijsassistente vaste aanstelling, - Anders leren leerkracht aangesteld, 2 dagen vakleerkracht gym aangesteld - Evenementencoördinatie gehandhaafd.	Alert op blijven. Gesprekken voeren. Evalueren plenair	MT MT MT-team	D D D
F4	Bekwaamheids-dossier	Het team werkt nu nog met CODO. We gaan op zoek naar iets anders.	Aansturen team, vingers aan de pols m.b.t. up-to-date houden	ICT + MT	P
G	Communicatie en samenwerken				
G1	Communicatie intern	Alle werknemers zijn in staat om tijdig feedback te geven en ontvangen, te denken in oplossingen, gericht op reflectie en ontwikkeling. Doorlopend proces.	Onderwerp in functionerings- en beoordelingsgesprek Alert op blijven	MT	A D

G2	Communicatie extern (vooral ouders)	- Alle werknemers zijn in staat om tijdig feedback te geven en ontvangen, te denken in oplossingen, proactief en positief ouders te benaderen. - Voeren van startgesprekken voor alle groepen, waarbij ouders over hun kind kunnen praten/vertellen. Begin schooljaar - Ouderportaal c.q. protocol	Continu proces Eventueel bespreken wel/niet met kind en vanaf welke groep? Afspraken i.v.m. mogelijke verschillen groepen. Vraag aan team stellen hoe vaak en hoe veel minimaal en maximaal in OP aan ouders laten weten.	Team MT plenair MT	D P C
	KC				
	KC-vorming	- Overeenkomst KC-partner. - Werkgroep aan de slag - Starten KC	Opstellen OVK Augustus 2021	Bestuur Werk- groep Allen	D D P

Naar aanleiding van leerlingtevredenheid 2019: Welke targets stellen we voor de volgende peiling in 2021?

Leerling peiling	
Rapportcijfer 2021: streven alles boven de 7,00	
Rubriek: Taal, - gemiddeld moeilijker dan landelijk - gemiddeld minder leuk dan landelijk Eigenaarschap - Zelf meedenken over regels in de groep (lager dan landelijk gemiddeld) - Vraagt juf/meester einde les wat jij geleerd hebt? (lager dan landelijk gemiddeld) Ouderbetrokkenheid - Helpen je ouders met huiswerk, als je dat wilt? (lager dan landelijk gemiddeld) - Helpen je ouders mee op school? (lager dan landelijk gemiddeld)	Items: - Wennen aan nieuwe taalmethode - Analyse taalspecialisten - Alle groepen vanaf groep 4 begin schooljaar kinderen betrekken bij de regels in de groep. - Structureel – waar mogelijk – inpassen in de lessen. - Wat? Hoe?

Gerelateerde documenten school:

- Managementrapportages (directeur aan bestuur en bouwcoördinatoren aan directeur)
- Jaarverslag (evaluatie meerjarenplan, onderwijsleerproces, e.d.)
- Kwaliteitszorg: kwaliteitskaarten c.q. kijkwijzers, schoolzelfevaluatie
- RI&E/ Arbomeester (inclusief ziekteverzuim)
- Zorgplan, trendanalyses (leerlingenzorg)
- SchoolOndersteuningsProfiel
- Scholingsplan (school specifiek)

8. Vaststelling document***Voorzitter Bestuur***

----- datum -----

Directeur school

----- datum -----

Voorzitter medezeggenschapsraad

----- datum -----

Samenvattingsformulier tevredenheidspeiling leerlingen voorjaar 2019

Rapportcijfer algemene tevredenheid

Wilhelminaschool 2019 = blauwe hokjes
 Wilhelminaschool 2017 = witte hokjes
 Landelijk = groene hokjes/cijfers

	2019	2017	2019	2017
Ouderpeiling		7,84		7,57
Leerlingpeiling	8,64	8,45	8,09	8,10
Personeelspeiling		7,67		7,66

Top 10 pluspunten leerlingen 2019

Pluspunten	%	%
1. Oudertevredenheid	96%	80%
2. Leert veel op school	93%	74%
3. Waardering gymnastiek	93%	86%
4. Juf/meester is aardig	93%	82%
5. Veel vrienden/vriendinnen	90%	77%
6. De directeur gaat goed met leerlingen om	90%	74%
7. Juf/meester laat je uitpraten	89%	75%
8. Doet met lessen goed mee	89%	72%
9. Naar de zin in de groep	88%	73%
10. Juf/meester luistert goed	88%	73%

Top 10 verbeterpunten leerlingen 2019

Verbeterpunten	%	%
1. Waardering taal	35%	25%
2. Juf/meester vraagt wat er geleerd is	26%	24%
3. Waardering aardrijkskunde en topografie	23%	24%
4. Waardering natuur en biologie	21%	17%
5. Invalleerkrachten	19%	20%
6. Extra opdrachten	18%	19%
7. Meedenken over regels	17%	23%
8. Rust in de klas	17%	29%
9. Juf/meester informeert naar schoolwerk	13%	18%
10. Moeilijkheidsgraad rekenen	12%	11%

Tevredenheidscijfers alle categorieën

Categorieën	2017	2019	2019
1. Contact docent met leerlingen	9,4	9,5	8,9
2. Kunstzinnige oriëntatie	9,0	9,0	8,8
3. Omgang leerlingen onderling	8,8	8,9	8,4
4. De juf of meester	-	8,8	8,0
5. Schoolgebouw en omgeving	8,6	8,8	7,5
6. Feedback/ondersteuning docent	8,0	8,5	7,6
7. Werkvormen	8,0	8,5	8,1
8. De lessen en de vakken	-	8,1	7,4
9. De klas c.q. groep	7,9	8,1	7,3
10. Begeleiding door juf/meester	-	8,0	7,5
11. Welbevinden op school	7,7	8,0	7,2
12. Wereldoriëntatie	6,6	7,0	6,4
13. Ouderbetrokkenheid	6,5	6,4	6,6
14. Eigenaarschap	-	6,3	6,6
15. Rekenen en taal	6,6	6,3	6,8

Welke targets stellen we voor de volgende peiling in 2021?

Leerling peiling	
Rapportcijfer 2021: alles boven de 7,00 is streven	
Rubriek: Taal, • gemiddeld moeilijker dan landelijk • gemiddeld minder leuk dan landelijk Eigenaarschap • Zelf meedenken over regels in de groep (lager dan landelijk gemiddeld) • Vraagt juf/meester einde les wat jij geleerd hebt? (lager dan landelijk gemiddeld) Ouderbetrokkenheid • Helpen je ouders met huiswerk, als je dat wilt? (lager dan landelijk gemiddeld) • Helpen je ouders mee op school? (lager dan landelijk gemiddeld)	Items: • Wennen aan nieuwe taalmethode • Analyse taalspecialisten • Alle groepen vanaf groep 4 begin schooljaar kinderen betrekken bij de regels in de groep. • Structureel – waar mogelijk – inpassen in de lessen. • Wat? Hoe?